

تجزیه و تحلیل مطالعات طرح جامع شهر گلبهار با استفاده از ماتریس EFE و IFE

ملیحه آریافار^{۱*}، سیده فروزان کلالی^۲، زهرا مهدیان^۳

*۱- کارشناسی ارشد مهندسی طراحی شهری، مدرس گروه شهرسازی موسسه آموزش عالی اقبال لاهوری، مشهد.

(malihe.aryafar@gmail.com)

۲- دانشجوی کارشناسی پیوسته مهندسی شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی موسسه آموزش عالی اقبال لاهوری، مشهد.

(fkalaly@gmail.com)

۳- دانشجوی کارشناسی پیوسته مهندسی شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی موسسه آموزش عالی اقبال لاهوری، مشهد.

(Mahdiyan۷۳۷۱@gmail.com)

چکیده

شهر جدید گلبهار در منطقه ی خراسان و در ۴۰ کیلومتری شمال غربی مشهد در محور مشهد- قوچان واقع شده و وسعت اراضی محدوده شهری حدود ۴۰۰۰ هکتار می باشد. با توجه به نقش خوابگاهی بودن این شهر و جذب جمعیت مازاد کلانشهر مشهد و شهرستان چناران، جمعیت در حال افزایش است که تاثیرات به سزایی و گاه منفی را به دنبال دارد به همین سبب شهر با بحران های زیست محیطی ، دسترسی ، اقتصادی و ... مواجه است. حال دو استراتژی برای بهبود بخشیدن به وضع موجود و یا کنترل آن وجود دارد یک: جلوگیری از افزایش جمعیت توسط تغییر نقش خوابگاهی بودن آن. دو : شناسایی نقاط قوت ، ضعف ، فرصت و تهدید. در این مقاله نقاط قوت ، ضعف ، فرصت و تهدید شهر گلبهار شناسایی شدند و با توجه به نظر کارشناسان ماتریس IFE (عوامل داخلی) و EFE (عوامل خارجی) را اجرا کردیم. در مجموع عوامل درونی و بیرونی ساختار های زیست محیطی ، عملکردی-فعالیتی ، حرکتی - دسترسی ، کالبدی - بصری ، دارای قوت است زیرا نمره ی نهایی برای شهر گلبهار در این تحلیل بیشتر از ۲/۵ می باشد. در ساختار اقتصادی - اجتماعی دارای ضعف می باشد. در این مقاله با ارائه ی راهبرد و راهکار های سازنده در جهت کاهش این کاستی ها عمل میکنیم.

واژه های کلیدی: گلبهار ، ماتریس IFE و EFE ، راهبردها، طرح جامع

۱- مقدمه

شهر جدید گلبهار در ۴۰ کیلومتری و در شمال غربی شهر مشهد ، به عنوان اولین شهر جدید اقماری مشهد و با نقش پذیرش جمعیت سرریز شهر مادر (مشهد)، تعریف گردیده است. با توجه به هدف ذکر شده ، دنبال روش هایی در جهت تامین آسایش و رفاه ساکنان شهر جدید به منظور جذب جمعیت از شهر مشهد می باشیم .

از این رو در اینجا سوال این است که پتانسیل ها و محدودیت های شهر گلبهار کدام است ؟ چه راهبرد و راهکارهایی میتوان ارائه داد تا از ضعف و تهدیدات موجود کاسته ، تا بتوان قوت ها و فرصت ها را ارتقا دهیم ؟

در این راستا، با استفاده از مطالعات میدانی طی برداشت های مکرر نقاط قوت و ضعف ، فرصت و تهدید شهر گلبهار را شناسایی کردیم و پس از تجزیه و تحلیل و با استفاده از نظر کارشناسان ، ماتریس efe ife و به تبع آن تکنیک Qspm را